

خلاصه مدیریتی

افکار عمومی در دوران کرونا

■ محمود صلاحی

اشخاص و مسئولان خود اعتبار و محبوبیت خود را بازیابد.

- یکی از زیان‌بارترین اقدامات، مخابره این پیام به مردم است که در تصمیم گرفته‌شده مطالعه و همه‌جانبه‌نگری لازم انجام نشده است. از مصادیق انتقال چنین پیامی به افکار عمومی، می‌توان به اظهارنظر و موضع‌گیری بخش‌های مختلف نهادهای رسمی کشور علیه یک تصمیم اشاره کرد. همچنین باید از دادن تریبون‌های یک‌سویه، فقط به کارشناسان یکی از بخش‌های درگیر در بحران، نظیر مسئولان بخش سلامت و پزشکان خودداری گردد تا از انتقال نگاه بخشی کارشناسان به جامعه و در نتیجه تضعیف تصمیمات اتخاذ‌شده پیشگیری شود.
- لازم است تصمیم اتخاذ‌شده با قاطعیت اجرا شود و از تغییر یا تشدید و تضعیف مؤلفه‌های آن - مگر به عمد و بنا به دلایل ضروری و متقن در مواقع صلاح‌دید - خودداری شود. در غیر این صورت ممکن است زبان‌ها و هزینه‌های هر دو تصمیم پیش‌گفته به کشور تحمیل شود و در نتیجه از منافع مربوط به هیچ‌کدام بهره‌مند نگردد.
- به احتمال زیاد افکار عمومی بعد از اتخاذ هر تصمیمی، از منافع حاصل از آن غافل شده، بر زبان‌های آن تمرکز خواهد کرد. همچنین منتقدان و افکار عمومی بر منافع راه‌حل و تصمیم جایگزین تأکید خواهند نمود و به آسیب‌ها و زیان‌های آن راه‌حل نمی‌پردازند.
- در چنین موقعیتی مسئولان باید برای توجیه افکار عمومی و همچنین حمایت لازم از نهاد و مرجع تصمیم‌گیرنده برنامه مناسبی داشته باشند؛ به عبارت دیگر، لازم است شرایط برای افکار عمومی تشریح و از تصمیم‌گیرندگان حمایت شود؛ اگرچه بعید نیست که در پایان بحران، وجهه نهاد یا مرجع تصمیم‌گیرنده نزد بخش‌هایی از مردم مخدوش گردد.

یکی از زیان‌بارترین اقدامات، مخابره این پیام به مردم است که در تصمیم گرفته‌شده مطالعه و همه‌جانبه‌نگری لازم انجام نشده است. از مصادیق انتقال چنین پیامی به افکار عمومی، می‌توان به اظهارنظر و موضع‌گیری بخش‌های مختلف نهادهای رسمی کشور علیه یک تصمیم اشاره کرد.

- جامعه‌تن در دهد، با مشکلات اقتصادی، تعطیلی و حتی برچیده شدن زیرساخت‌های لازم برای فعالیت‌های بسیاری از بنگاه‌ها و کسب‌وکارها و بیکاری گسترده مواجه خواهد شد.
- (ب) در صورتی که قرنطینه و فاصله‌گذاری فیزیکی رعایت نشود، به احتمال زیاد بخش‌های مختلف اقتصادی فعال خواهند شد - البته نه به خوبی شرایط پیش از کرونا - اما در عوض سرعت و نرخ همه‌گیری افزایش خواهد یافت و با ایجاد کمبود ظرفیت در بخش بهداشت و درمان، مرگ‌ومیر مبتلایان در نرخ به مراتب بالاتری روی خواهد داد. در این زمینه نیاز است تصمیمی قاطع و ترجیحاً از جانب یکی از بالاترین نهادها و مراجع تصمیم‌گیری کشور اتخاذ شود. اگر این پیام به افکار عمومی مخابره شود که این تصمیم قاطع و دقیق نیست، بسیاری از افراد آن را جدی نمی‌گیرند و از مراعات لوازم این تصمیم استنکاف خواهند کرد.
- ممکن است مرجع و نهاد تصمیم‌گیرنده در این موضوع از دید افکار عمومی، در جریان عبور از این بحران، به علت شدت زیان‌های وارده به کشور، با کاهش مقبولیت و محبوبیت مواجه شود؛ از این رو لازم است نهاد تصمیم‌گیرنده از نهادهایی باشد که در درجه نخست، افراد کلیدی آن قابلیت تعویض داشته باشند و دوم، این نهاد بتواند با تعویض

نبود یک شورای آماري مستقل و حرفه‌ای برای بررسی مسائل مربوط به کرونا از اصلی‌ترین مشکلات کنونی کشور است که باعث می‌شود، داده‌ها و اطلاعات به صورت بخشی نگهداری گردد یا اصلاً گردآوری نشوند. وجود این خلأ، استفاده بهینه از داده‌ها و اطلاعات را با چالش و مشکل مواجه کرده است.

- در موضوع کرونا، افکار عمومی و توجه به آن، اهمیت مضاعف و بیشتری دارد و از جنبه‌های گوناگون ذیل قابل بحث است:
- اعتماد به منابع خبری، نحوه دریافت اخبار و اطلاعات صحیح و همچنین رویکردها نسبت به خبرها و داده‌های رسمی یکی از ابعاد مهم مبحث افکار عمومی در دوران کرونا است.
- نوع نگرش و نگاه افکار عمومی به موضوعات اجتماعی و اقتصادی در دوران کرونا، اهمیت بسیاری دارد. در این دوران باید سنجش (۱) میزان دانش و آگاهی، (۲) نگرش‌ها و رویکردها، (۳) نحوه عملکرد مردم در قبال موضوعات مختلف از اولویت بالایی برخوردار شود؛ چراکه ناآگاهی مردم، رویکردهای غیراصولی و در نتیجه عملکرد اشتباه آنان در قبال موضوعات مرتبط با کرونا می‌تواند کشور و مردم را با چالش‌های به مراتب بیشتری مواجه سازد.
- نحوه تصمیم‌گیری در رابطه با نحوه اداره کشور در دوران کرونا و نحوه برخورد با همه‌گیری این بیماری نیز از موضوعات مهم است. به نظرمی‌رسد در دوران کرونا کشور با چالش بزرگی مواجه است و هر نوع تصمیم‌گیری درباره نحوه مواجهه با همه‌گیری این بیماری، با هزینه‌ها و مشکلات خاص خود همراه خواهد بود و به عبارت دیگر، هیچ تصمیم صحیح و بدون هزینه‌گرافی وجود ندارد. تصمیم‌های پیش‌رو می‌توان در دو حالت خلاصه کرد:
- الف) در صورتی که کشور به شرایط قرنطینه و سختگیری در ایجاد فاصله فیزیکی میان افراد